

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U003809

Державний реєстраційний номер: 0119U103123

Відкрита

Дата реєстрації: 07-07-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Інститут прийомного виховання у сімейному праві України

Початок етапу: 09-2019

Закінчення етапу: 06-2023

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний авіаційний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 01132330

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: проспект Любомира Гузара, буд. 1, м. Київ, 03058, Україна

Телефон: 380444067484

Телефон: 380444067901

E-mail: post@nau.edu.ua

WWW: <https://nau.edu.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національний авіаційний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 01132330

Адреса: проспект Любомира Гузара, буд. 1, м. Київ, 03058, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380444067484

Телефон: 380444067901

E-mail: post@nau.edu.ua

WWW: <https://nau.edu.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Інститут прийомного виховання у сімейному праві України

Назва роботи (англ)

The institute of adoptive upbringing in ukrainian family law

Реферат (укр)

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у зв'язку із вихованням та утриманням дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Метою є розроблення інституту прийомного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також пропозицій щодо удосконалення сімейного законодавства у сфері виховання названої категорії дітей. Методи дослідження. Відповідно до поставленої мети та задач підґрунтям методології дослідження стали загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ. Завдання дослідження полягала у тому, що розвиток цивілізованого суспільства визначається не тільки його економічним та соціально-культурним рівнем, але і ставленням до дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Досліджено загальнотеоретичні аспекти та форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, їх соціальний захист та медичне обслуговування. Зосереджено увагу на міжнародно-правовому досвіді щодо захисту прав дітей. Розкрито проблеми домашнього насильства та аб'юзу в сім'ї. На основі результатів виконаних досліджень розроблено проблематику пов'язану з сімейно-правовими аспектами захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; опубліковано монографію «Інститут сім'ї та прийомного виховання, наукові статті та підготовлено і оприлюднено доповідей на науково-практичних конференціях; організовано участь у науково-практичних семінарах.

Реферат (англ)

The object of the study is social relations that arise in connection with the upbringing and maintenance of orphans and children deprived of parental care. The goal is to develop an institute for the foster care of orphans and children deprived of parental care, as well as proposals for improving family legislation in the field of education of the mentioned category of children. Research methods. In accordance with the set goal and tasks, general scientific and special methods of learning legal phenomena became the basis of the research methodology. The task of the research was that the development of a civilized society is determined not only by its economic and socio-cultural level, but also by the attitude towards orphans and children deprived of parental care. The general theoretical aspects and forms of placement of orphans and children deprived of parental care, their social protection and medical care are studied. Attention is focused on the international legal experience regarding the protection of children's rights. Problems of domestic violence and abuse in the family are revealed. On the basis of the results of the conducted research, issues related to family legal aspects of protecting the rights of orphans and children deprived of parental care were developed; the monograph "Institute of Family and Foster Care" was published, scientific articles were prepared and reports were made public at scientific and practical conferences; organized participation in scientific and practical seminars.

Індекс УДК: 347, 347.6

Коди тематичних рубрик НТІ: 10.27

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Інститут сім'ї та прийомного виховання за законодавством України

Назва продукції (англ): Інститут сім'ї та прийомного виховання за законодавством України

Очікувані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Право

Опис продукції (укр): Досліджено загальнотеоретичні аспекти та форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, їх соціальний захист та медичне обслуговування. Зосереджено увагу на міжнародно-правовому досвіді щодо захисту прав дітей. Розкрито проблеми домашнього насильства та аб'юзу в сім'ї.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нового підходу для забезпечення якості життя та здоров'я дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, а також розвиток інституту прийомного виховання в Україні

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 09.2018-06.2023

Виробник продукції: НАУ

Споживачі продукції: Для науковців, зокрема докторантів і аспірантів, здобувачів вищої освіти, викладачів та всіх, хто цікавиться проблемами теорії сімейних відносин та прийомного виховання, а також практики застосування.

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Інститут сім'ї та прийомного виховання за законодавством України: монографія / Вишновецька, А. Г. Дідук, В. О. Кожевникова та ін. / за заг. ред. В. В. Нікітіна – Київ: НАУ, 2023. – 500 с.

Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України від 13 січня 2005 р. № 2342-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 6. Ст. 147.

Вишновецька С. В. Ключові компоненти соціальної політики стосовно дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2022. № 1 (62). С. 91–98.

Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_021 (дата звернення: 13.03.2023).

Марцеляк О. Омбудсмен з прав дитини: проблеми формування і розвитку у світі і в Україні. Право України. 2003. № 10. С. 44–48. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_021 (дата звернення: 13.03.2023).

Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 30. Ст. 142.

Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 131.

Загальні принципи захисту прав дитини. URL: https://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=518%3A090513-17&catid=67%3A2-0513&Itemid=83&lang=ru (дата звернення: 13.03.2023).

Сафончик О. І. Шлюбні правовідносини в Україні: теорія і практика: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2018. С. 1.

Ромовська З. В. Українське сімейне право. Академічний курс. Київ: Правова єдність, 2009. С. 92.

Сімейне право України (історія, традиції, сучасність): навч. посіб. / Б. І. Андрусишин, С. І. Шимон, Л. С. Дубчак та ін.; за ред. Б. І. Андрусишина, С. І. Шимон. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. С. 115–117.

Сімейне право України: підруч. / Т. В. Боднар, В. С. Гопанчук, О. В. Дзера та ін.; за заг. ред. Т. В. Боднар та О. В. Дзери. Київ:

Юрінком Інтер, 2016. С. 83.

Культенко О. В., Венгуренко О. В. Передумови виникнення інституту легалізації відносин фізичних осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 54. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. С. 320.

Покальчук О. Ю. Право на батьківство у квір-сім'ях. Сучасні проблеми правової системи України: Збірник матеріалів II Міжнародної наук. практич. конф. (28 жовтня 2010 р., м. Київ): Київський ун-т права НАН України; редкол.: Ю. С. Шемшученко, Ю. Л. Бошицький, О. В. Чернецька та ін. Випуск 2. КИЇВ: Вид-во Європейського ун-ту, 2010. С. 237.

Сімейне право України: підруч. / Т. В. Боднар, В. С. Гопанчук, О. В. Дзера та ін.; за заг. ред. Т. В. Боднар та О. В. Дзери. КИЇВ: Юрінком Інтер, 2016. С. 87.

Глиняна К. Особливості визнання шлюбу недійсним. Юридичний вісник. № 2.2011. Одеса: Одеська юридична академія; Юридична література. 2011. С. 112.

Декларація про ліквідацію насильства щодо жінок : Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 23.02.1994 р. № A/RES/48/104.

Shipway L. Domestic violence: a handbook for health professionals. London : Psychology Press, 2004. С. 6.

Пивоварова А. Емоційне насильство: Як протистояти аб'юзеру, якщо не можна піти. Wonderzine. 2017. URL: <https://www.wonderzine.com/wonderzine/life/life/230372-abuser-lifehacks>

Волошина А. Кто такой абьюзер, и как его распознать. ТСН.ua. 2019. URL: <https://tsn.ua/ru/lady/psychologia/otnosheniya/kto-takoy-abyuzer-i-kak-ego-raspoznat-1104150.html>.

Oxford Russian Dictionary. New York: Oxford University Press Inc., 2000. 1298 с.

Банкрофт Л. Не бьет, а жить не дает: Формы психологического насилия в семье. WoMo. 2018. URL: <https://womo.ua/ne-bet-a-zhit-ne-daet-formyi-psiologicheskogo-nasiliya-v-seme/>.

Violence against women. World Health Organization (WHO). URL: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>.

Види агресії (агресивності). Психологіс - енциклопедія практичної психології. URL: http://psychologis.com.ua/vidy_agressii_agressivnosti.htm.

Декларація про ліквідацію насильства щодо жінок : Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 23.02.1994 р. № A/RES/48/104.

Кушніт В. П. Генезис поняття насильства у теорії кримінального права. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія. Юридичні науки. 2014. № 807. С. 137-140. С. 137.

Сукмановська Л. М. Історичні аспекти виникнення проблеми домашнього насильства. Збірник наукових праць «Право та державне управління». Випуск 1. Том 1. 2020. С. 1-7.

Великий тлумачний словник української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с. С. 316, 735.

Buturugă v. Romania (Requête no 56867/15). 11 février 2020. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22%3A%22001-200842%22%7D> (дата звернення: 13.03.2023).

Devastatingly pervasive: 1 in 3 women globally experience violence. URL: <https://www.who.int/news/item/09-03-2021-devastatingly-pervasive-1-in-3-women-globally-experience-violence> (дата звернення: 13.03.2023).

Harriet Gray. The 'war'/'not-war' divide: Domestic violence in the Preventing Sexual Violence Initiative. The British Journal of Politics and International Relations. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1369148118802470> (дата звернення: 13.03.2023).

A decree on the proclamation of the law on protection from domestic violence. URL: <https://advokat->

prnjavorac.com/legislation/law-on-protection-fromdomestic-violence-federation-bosnia-herzegovina.pdf (дата звернення: 13.03.2023).

On measures against violence in family relation: law republic of albania the parliament No. 9669 of 18.12.2006. URL: <http://surl.li/clqfm> (дата звернення: 13.03.2023).

О пресечении насилия в семье, защите и оказании помощи жертвам насилия в семне: Закон Грузии от 25.05.2006. URL: https://www.legislationline.org/download/id/6906/file/Georgia_law_on_domestic_violence_2006_am2013_ru.pdf (дата звернення: 13.03.2023).

За защита от домашното насилие: Закон Република България от 22.12.2009. URL: <https://www.mvr.bg/docs/librariesprovider24/default-documentlibrary> (дата звернення: 13.03.2023).

Greater Protection in Cases of Domestic Violence. Information on the Act on Protection Against Violence. URL: <http://surl.li/clqfu> (дата звернення: 13.03.2023).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005. URL: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20051801493/U/D20051493Lj.pdf> (дата звернення: 13.03.2023).

Медведська В. В. Генезис домашнього насильства щодо жінок. Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності: VI Міжнародна науково-практична конференція, (м. Київ, 20.04.2021 р.): тези доповіді. К., 2021. С. 220-222

Häusliche Gewalt. URL: http://de.wikipedia.org/wiki/H%C3%A4usliche_Gewalt (дата звернення: 13.03.2023).

Полковенко О. В., Кобеньок Г. В., Полковенко Т. В. Домашнє насильство: причини, ознаки, методи попередження. Scientific Journal «ScienceRise». Психологічні науки. 2015. № 5/1(10). С. 71-74. С. 71.

Довгунь К. В. Адміністративно-правові засади діяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству»: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ. 2021. 202 с.

Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів. М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПРН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПРН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.

Пергамент А. И. Алиментные обязательства по советскому праву. М.: Госюриздат, 1951. 167 с.

Сапейко Л. В., Кройтор В. А. Аліменти дітям та батькам : монографія. Харків : Еспада, 2008. 160 с.

Афанасьєва Л.В. Аліментні зобов'язання інших членів сім'ї та родичів. Вісник Луганського інституту внутрішніх справ МВС України. 2002. № 1. С. 33-40.

Ханович Є. Д. Підстави виникнення аліментних зобов'язань батьків по утриманню дітей. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2017. № 1. С. 45-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2017_1_16

Розгон О. Аліменти на дитину: деякі аспекти стягнення у світлі останніх змін. Вісник Національної асоціації адвокатів України. 2018. № 4 (42). С. 33-39.

Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. Київ. СПД видавець Фурса С. Я. 493 с.

Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні». Голос України від 24.02.2022 р. № 37. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

Закон України «Про внесення зміни до розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження». (Офіційний вісник України від 29.04.2022 р., № 33. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/212920?fbclid=IwAR3orygjCdbn39nrwn4gSq88YYClcTa-1cKSkNrKx7l2BtORsWeF3bGweHQ#Text>

Сімейний Кодекс України. URL Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 21-22. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Конвенція про права дитини 1989 року. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 13 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (дата звернення: 02.04.2023 р.).

Сімейне право : підручник / за заг. ред. В. А. Кройтора та В. Ю. Євко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. С. 454-455.

Романюк У. В. Правова природа та зміст договору про патронат // Університетські наукові записки. 2018. № 2. С. 95-110.

Розгон О. В. Договори у сімейному праві. К.: Ін Юре, 2018. 301 с.

Про затвердження Програми навчання для прийомних батьків та батьків-вихователів з метою підвищення їх виховного потенціалу : Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту 14.01.2011 № 79.

Технології соціально-педагогічної роботи: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. А.Й. Капської : К., 2000. С. 200.

Ілляшенко Ю.Ю. Становлення та функціонування інституту прийомної сім'ї в Україні наприкінці 90-х років XX ст. Науково-методичний журнал «Наукові праці». 2014. Вип. 35. Том 48. С. 48.

Соціальна робота в Україні: теорія та практика: посібник для підвищення кваліфікації працівників центрів соціальних служб для молоді. – У 2-х ч. / За заг. ред. А.Я. Ходорчук. К.: УДЦССМ, 2001. С. 164.

Соціальне становлення дитини у прийомній сім'ї: соціальний супровід: Навч.-метод. посіб. / Автор. кол.: Л.С. Волинець, А.Й. Капська, Н.М. Комарова, І.В. Пеша, Г.М. Бевз, Л.В. Волинська, О.О. Яременко. К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2000. С. 52-54.

Лоза Т. Динаміка рівня готовності до самостійного життя вихованців ДБСТ при здійсненні їх соціально-педагогічної підтримки. Людинознавчі студії. серія «педагогіка». Вип. 31.2015. С.25.

Положення про дитячий будинок сімейного типу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>

Конституція України: Закон України від від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. ст. 141.

Фріс П. Л. Правова політика як елемент державної політики України. Правова політика Української держави: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 70-річчю прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (19-20 лютого 2010 р., м. Івано-Франківськ). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2010. С. 57-63.

Минькович-Слободяник О. В. Правова політика: стратегічні пріоритети і напрями вдосконалення: монографія. К.: Логос, 2012. 196 с.

System of Social Protection and Social Procurement in Ukraine. Real Status and Reform Prospects. – К. : Center for Public Expertise. 2009. – 104 p. – Bibliography: p. 104.

Скрипник В. Житло як особливий об'єкт цивільних прав. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 12. С. 70

Аврамова О. Правова природа та система житлових прав. Підприємництво, господарство і право. 2015. № 7. С. 5

Заець К. В. Правова природа відносин у житловій сфері. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. 126 Серія ПРАВО. Випуск 35. Частина I. Том 1. С. 129

Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>

Аврамова О. Є. Уразливі особи як окрема група суб'єктів житлових правовідносин. Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса,

18.05.2018 р.). Одеса: Астропринт, 2018. С. 300.

Авер'янов В. Б., Дерещ В. А., Школик А. М. та ін. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / за заг. ред. Авер'янова В. Б. Київ: Юстиніан, 2007. 288 с.

Здоров'я і розвиток дітей та підлітків. Всесвітня організація охорони здоров'я 2011. URL: <http://euro.who.int/hfadb>.

Бурлака О. Зарубіжний досвід соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і можливості його використання в Україні. Підприємництво, господарство і право № 1, 2020 – С. 59-64.

Ноздріна О.М. Правове забезпечення медичного обслуговування дітей-сиріт. Актуальні проблеми держави і права С. -127-131. URL: <http://www.apdr.in.ua/v30/25.pdf>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 83

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Аврамова Ольга Євгенівна (к.ю.н., доц.)

Белуга Юлія Миколаївна

Вишновецька Світлана Василівна (д. ю. н., професор)

Дідук Алла Григорівна (к. ю. н., доц.)

Дибань Максим Петрович (к. ю. н., доц.)

Кириченко Тетяна Сергіївна (к.ю.н., доц.)

Кметик Христина Володимирівна (к.ю.н., доц.)

Кожевникова Вікторія Олександрівна (д. ю. н., професор)

Лаленков Сергій Михайлович

Нікітін Володимир Вікторович (д. ю. н.)

Науменко Марія Вікторівна

Троцюк Ніна Валеріївна (к.ю.н., доц.)

Філінович Валерія Вікторівна (к.ю.н., доц.)

Ямненко Тетяна Михайлівна (д.ю.н., професор)

Керівник організації:

Луцький Максим Георгійович (д. т. н., професор)

Керівники роботи:

Грабовська Ганна Миронівна (к.ю.н., доц.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.